

Dövlət Statistika Komitəsində geniş kollegiya iclası keçirilib

Dövlət statistika orqanlarının 2023-cü ildəki fəaliyyəti və 2024-cü ildə qarşıda duran vəzifələrlə bağlı fevralın 16-da Dövlət Statistika Komitəsi aparatı şöbələrinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi, şəhər və rayon statistika idarələrinin rəhbərlərinin iştirakı ilə geniş kollegiya iclası keçirilib. Dövlət Statistika Komitəsinin İnformasiya və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, kollegiyanın sədri Tahir Budaqov çıxış edərək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə 2023-cü ildə bütün sahələrdə sistemli və ardıcıl xarakterli islahatların həyata keçirildiyini, siyasi və iqtisadi idarəetmə metodlarının müasirləşdirildiyini, birgünlük antiterror tədbirləri nəticəsində ölkə suverenliyinin tam bərpa edildiyini, ölkəmizin dünyada nüfuzunun daha da gücləndiyini diqqətə çatdırıb.

Tahir Budaqov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin milli statistika sisteminin beynəlxalq standartlara uyğun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tapşırıqlarına uyğun olaraq komitə tərəfindən həyata keçirilən islahatlar və qurumun 2023-cü ildəki fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verib. Qeyd edib ki, rəsmi statistika məlumatlarının müasir tələblərə uyğun hazırlanmasını, milli statistika sisteminin inkişafı məsələlərini daim diqqət mərkəzində saxlayan Dövlət Statistika Komitəsi 2023-cü ildə öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti ilə razılaşdıraraq təsdiq edilmiş Statistik işlər proqramı əsasında qurmuşdur. Bununla yanaşı, "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" in təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamından, Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planından, Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyasından, 2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramından, Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramından, Azərbaycan Respublikasında 2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planından, "Çoxgöstəricili Klaster Sorğusunun (MICS) keçirilməsi ilə əlaqədar İstiqamətləndirici Komitənin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Sərəncamından, "2025-ci ildə Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatının siyahıya alınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarından, digər normativ hüquqi aktlardan, BMT Baş Assambleyasının qəbul etdiyi "Dünyamızı transformasiyası: 2030-cü ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəlik"dən irəli gələn vəzifələrin icrası, eləcə də dəqiq və dolğun statistik məlumatlara, davamlı informasiya dəstəyinə olan tələbatın ödənilməsi məqsədilə komitə tərəfindən zəruri tədbirlər görülüb.

Milli statistika sisteminin müasir çağırışlara uyğun inkişaf etdirilməsini, inzibati məlumatlardan istifadəni genişləndirməklə ölkənin dayanıqlı inkişafı ilə bağlı statistik informasiya təminatının təkmilləşdirilməsini və bu hədəflərə çatmaq üçün statistika sahəsində maddi-texniki bazanın və kadr potensialının möhkəmləndirilməsini təmin etmək məqsədilə "2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramı" üzrə 2023-cü il üçün nəzərdə tutulmuş 16 işin hamısı yerinə yetirilib, komitənin digər dövlət proqramları üzrə icraçı kimi çıxış etdiyi tədbirlərin icrası təmin edilib.

2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi ilə əlaqədar komitə tərəfindən "Heydər Əliyev 100. Bir Ömrün Əbədiyyəti" adlı statistik məcmuə nəşr edilib, ilk dəfə olaraq ölkədə yuxarı sinif şagirdləri və ali məktəb tələbələri arasında Statistik olimpiada keçirilib.

Milli hesablar sisteminin tələblərinə uyğun növbəti ehtiyat və istifadə cədvəlləri qurulub, rəsmi statistikanın müasirləşdirilməsi istiqamətində komitə tərəfindən aparılan islahatlar çərçivəsində qiymət statistikasına sahəsində məlumatların toplanmasında innovativ yanaşmanın tətbiqi nəticəsində qiymət qeydiyyatçılarının üzərinə düşən yükün azaldığı nəzərə alınaraq, Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin ştat strukturu təkmilləşdirilib.

2023-cü ildə komitənin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri, metodoloji bazanın möhkəmləndirilməsi olub, BMT, Avrostat, BVF, İƏİT, BƏT və digər beynəlxalq təşkilatların metodologiyalarına uyğunlaşdırılmaqla, habelə yerli qanunvericilikdə baş vermiş dəyişikliklər nəzərə alınmaqla 72 metodoloji material hazırlanıb və ya onlara əlavə və dəyişikliklər edilib. Aidiyyəti dövlət qurumları ilə razılaşdırılmaqla il ərzində 3 yeni hesabat forması təsdiq edilib, 5 hesabat forması ləğv edilib, 48 formaya isə aktuallığını itirmiş göstəricilərin çıxarılması, tələbatı uyğun yenilərinin əlavə edilməsi ilə yenidən baxılıb.

Milli statistik təsnifatlar sisteminin inkişafı sahəsində işlər davam etdirilib, "Bələdiyyələrin statistik ərazi təsnifatı" yeni redaksiyada hazırlanıb.

İsveçrənin "SGS" şirkətinin yerli nümayəndəliyi tərəfindən komitə aparatının struktur bölmələrində və keyfiyyəti idarəetmə sisteminin tətbiq edildiyi bir sıra yerli statistika orqanlarında keçirilmiş növbəti sertifikatlaşma auditinin nəticələrinə əsasən, komitənin aparatı və 45 yerli statistika orqanı "Rəsmi statistika məlumatlarının istehsalı və yayılması" sahəsində ISO 9001:2015 beynəlxalq uyğunluq sertifikatına layiq görülüb. Sahibkarların statistika orqanları ilə münasibətlərində qarşılaşdıqları problemlərin öyrənilməsi və həlli məqsədilə komitənin veb-səhifəsində hər rüb "Sahibkarlar üçün 7 sual" rəy sorğusu keçirilib, verilmiş təkliflərin gələcəkdə nəzərə alınması üçün cavablar ümumiləşdirilərək təhlil edilib.

Statistika məlumatlarının toplanmasında, emalında və yayılmasında istifadə olunan informasiya texnologiyalarının tətbiqi imkanlarının genişləndirilməsi, statistik informasiya sisteminin inkişafı sahəsində işlər davam etdirilib, respondentlərin yerli statistika orqanlarına gəlmədən hesabat məlumatlarını elektron formada təqdim etmələri üçün həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində rəsmi statistika hesabatlarının onlayn rejimdə elektron formada qəbulu 97,0 faizi ötürüb, statistik hesabatları elektron formada internet vasitəsilə təqdim etmək üçün il ərzində 5,6 milyon müraciət daxil olub, bununla da vətəndaş-məmur təmaslarının səviyyəsi minimuma endirilib, eyni zamanda statistik məlumatların işlənməsi və təhlili imkanları yüksəlib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən "Elektron Xidmətlərin Qiymətləndirilməsi" əsasında tərtib edilmiş reytingdə komitə 28 qurum (o cümlədən 24-ü mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı) arasında 79,37 faiz nəticə ilə 3-cü mövqedə qərarlaşıb.

"Çoxgöstəricili Klaster Sorğusunun (MICS) keçirilməsi ilə əlaqədar İstiqamətləndirici Komitənin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 17 avqust tarixli 526s nömrəli Sərəncamının icrası ilə bağlı işlər davam etdirilib, 2023-cü ilin may-avqust aylarında sorğu aparılıb, əldə edilmiş məlumatlar əsasında yekun cədvəllər hazırlanıb.

"2025-ci ildə Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatının siyahıya alınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 4 oktyabr tarixli 357 nömrəli Qərarı ilə yaradılmış İstiqamətləndirici Komitənin 15 dekabr tarixli iclasında siyahıyaalmaya hazırlıq işlərinin gedişi müzakirə edilib, qərarın icrası olaraq Dövlət Statistika Komitəsinin hazırladığı kənd təsərrüfatının siyahıya alınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi üzrə təqvim planı, siyahıyaalma vərəqəsi forması və onun doldurulması qaydası təsdiq edilib. Siyahıyaalma sənədləri hazırlanarkən FAO-nun tövsiyələri, milli xüsusiyyətlər, aidiyyəti dövlət qurumlarının, xarici ekspertin rəy və təklifləri nəzərə alınıb.

2023-cü ilin 2 mart tarixində Bakıda keçirilmiş "Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə Görüşü"ndə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən irəli sürülmüş təşəbbüsə əsasən minatəmizləmənin 18-ci Dayanıqlı İnkişaf Məqsədi kimi təşviq edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının 2023-cü il 18 aprel tarixli qərarının icrası olaraq komitə tərəfindən aidiyyəti qurumlarla birlikdə milli 18-ci Dayanıqlı İnkişaf Məqsədi ("Mina təhlükəsi ilə mübarizəyə dair fəaliyyətlər") üzrə 15 göstəriciyə dair metodologiya hazırlanıb, elmi-metodoloji şurada təsdiq edilib və məlumat istehsalına başlanılıb.

Müxtəlif mövzular üzrə 32 adda illik statistik məcmuə və digər nəşrlər çap etdirilib, 49 təhlili məruzə və 122 mətbu-məlumat hazırlanıb. Statistik məcmuə və bülletenlərin elektron versiyaları komitənin veb-səhifəsində yerləşdirilib. Yerli statistika orqanları tərəfindən də rayon və şəhərlər üzrə illik statistik məcmuələr nəşr edilib, 264 təhlili məruzə hazırlanıb.

Komitənin fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri də beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıqdır. BMT və onun təşkilatları, Avropa İttifaqı, BVF, Dünya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, İƏİT, İƏT, Avrostat, MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsi və bir sıra digər beynəlxalq təşkilatlarla, həmçinin dünya ölkələrinin milli statistika xidmətləri ilə əməkdaşlıq, eyni zamanda milli metodologiyaların beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, təcrübə mübadiləsinin aparılması, qabaqcıl təcrübələrin öyrənilməsi və tətbiqi istiqamətində beynəlxalq təşkilatlarla və onların Azərbaycandakı nümayəndəlikləri ilə işlər davam etdirilib.

Sonda kollegiya iclasına yekun vuran Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Tahir Budaqov qarşıda duran vəzifələrin vaxtında və keyfiyyətlə icrası üçün qurumun müvafiq strukturlarına konkret tapşırıqlar verib.